

Allain Perroux, *L'Opera, mode d'emploi*

(Grigore Constantinescu – 18 iunie 2013)

Am impresia că această carte, despre care voi vorbi, este foarte nimerită, înainte de vacanță. Chiar începând de la titlu: **L'Opera, mode d'emploi**, în traducere liberă **Opera, mod de utilizare**. Umorul este prezent, căci autorul, criticul muzical Allain Perroux, se amuză învățându-ne cum să considerăm Opera, ca gen sau instituție, drept un subiect capabil să fie folositor pentru propria noastră viață. Învățătura aceasta provine dintr-o structură alertă a lecturii, aparținând genului literaturii de largă accesibilitate, îmbinată cu o multitudine de informații sistematice, din care rezultă, am spune, profilul unei posibile „enciclopedii de buzunar”. Nu orice fel de enciclopedie, nici orice fel de buzunar, ci o enciclopedie care are chei ce pot fi la îndemâna cititorului curios să deschidă, rând pe rând, uși la toate încăperile din care este alcătuită opera, de la scenă la săli de repetiții, sală de spectacole și așa mai departe.

Ne vom reîntâlni cu repertoriul, cu capodoperele necunoscute, cu titlurile de faimă, cu vedetele din lumea cântului dar și mânuitorii de tehnică a reprezentației, regizorii de culise, mașiniștii care trag cortina, mută decorurile, aprind luminile, o să vizităm bibliotecile, cabinele de studiu. Firește, cel curios să afle, este invitat să parcurgă un capitol inițial, intitulat „Patru secole de existență în zece minute”, după care să afle „Cum este Opera, sub toate formele sale ca gen” sau „Misterul vocilor”. Nu ne pierdem timpul cu teoriile cântului dar, prin ceea ce Allain Perroux numește „Liricodrama” ne voi informa despre marii cântăreți lirici de ieri și de azi. Dacă vrem să părăsim clădirea Operei și ne reîntoarcem acasă, avem nevoie de sfaturi privind spectacolul de operă oglindit în înregistrările de disc, sunet și imagine de DVD sau film. Dacă vrem însă să plecăm de acasă, în final de carte autorul ne oferă cele mai bune adrese – teatrele lirice din lumea mare, din metropolele de pe toate meridianele, desigur cele mai celebre, însoțite de mici istorii și detalii de contactare; nu lipsesc nici festivalurile, nici trupele itinerante.

Ultimul cuvânt al autorului revine la formularea amuzantă a titlului. Acum un sfat, o încurajare: „Bine ați venit printre liricmani! De la curiozitate la fanatism, nu trebuie decât câțiva pași, depășind cu ușurință limitele. De ce nu i-ați face-o chiar dumneavoastră?”. Desigur, respectând drepturile imprescriptibile ale liricomanului. Acestea sunt, ne spune Allain Perroux:

„Să de îmbraci cum trebuie, pentru a merge la Operă; să nu te ruinezi frecventând Opera; să fluieri sau să aplauzi, după împrejurări; să adormi când te plictisești urmărind un spectacol; să exprimi propria ta opinie sau... să taci”. Cea din ultima încurajare, pe pagina finală a unei cărți bogat și fantezist ilustrate de editor – **Avant scene Editions Premieres Loges, Paris** – formulează un salut: „Bon Voyage... Călătorie plăcută!”. La Operă, desigur.